

Informe d'adquisició d'una obra de l'artista Erick Beltrán

Antecedents del Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

El 24 de març de 2015 es va constituir la Taula d'Impuls del Pla Integral d'Arts Visuals, l'òrgan que promou i fa el seguiment de les diferents accions que s'hi contemplen, amb l'objectiu d'articular un tractament integral i específic de les arts visuals contemporànies de Catalunya. Aquesta Taula està presidida per la persona titular del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i en formen part els responsables de les diverses unitats i organismes del Departament implicats, representants d'altres departaments de la Generalitat, representants de l'Ajuntament, la Diputació de Barcelona i les associacions de municipis de Catalunya, així com representants de les principals entitats privades que agrupen els professionals del sector de les arts visuals de Catalunya.

L'11 de febrer de 2016 es va presentar el document consensuat amb totes les entitats públiques i privades implicades, es van aprovar les accions prioritàries per al bienni 2016-2017 i es va acordar que la coordinació del Pla es faria mancomunadament entre la persona titular de l'Àrea de Difusió i Cooperació Artística de la Direcció General de Promoció Cultural i la persona titular de l'Àrea de les Arts Visuals de l'ICEC. El Pla s'estructura a partir de vuit objectius estratègics dels que es deriven 21 objectius operatius i 92 accions per assolir-los. El conjunt dibuixa un escenari que permet actuar en la formació, recerca, creació, producció, exhibició i consum de les arts visuals; en la patrimonialització, col·leccions i conservació del patrimoni contemporani; en la millora de la seva difusió; així com en l'accés de tots els ciutadans a l'art contemporani. El desplegament del Pla s'organitza en base a programes de mesures i accions concretes que s'estableixen en funció de les prioritats acordades per consens. La continuïtat és possible gràcies al compromís explícit entre institucions i tots els agents privats i, en definitiva, a la suma de voluntats que contribueix, en paral·lel, a reforçar l'articulació del sector.

Una de les accions prioritàries en les quals el Departament de Cultura ha estat treballant des de 2016 és la reactivació de l'adquisició d'obres d'art contemporani. La voluntat per fer créixer i dotar de recursos una Col·lecció Nacional d'Art Contemporani posa de manifest no només la consideració que l'administració de la Generalitat de Catalunya té cap al que ha de ser una estructura d'estat que es projecta en el que constituïran les col·leccions del país en el futur, sinó que amb aquesta tasca dona suport i legitima la creació artística del moment, reconeix la feina que fa el sector professional de les galeries, estimula les col·leccions privades en la tasca tan necessària del mecenatge, avala la tasca de suport i impuls a la producció que es fa des dels centres d'art de tot el territori i col·labora amb les institucions museístiques que tenen col·lecció d'art de tot el país en la difusió i comunicació del patrimoni contemporani en tota la població.

ADQUISICIONS EN EL MARC DEL PLA INTEGRAL DE LES ARTS VISUALS

La Col·lecció Nacional d'Art Contemporani constitueix una col·lecció amb personalitat pròpia dins la Col·lecció Nacional d'Art. Aquesta col·lecció està integrada per fons i obres d'art contemporani de titularitat nacional o gestionades per institucions a les quals les lleis d'Arxius, Biblioteques i Museus, respectivament, atorguen la categoria i rang de nacionals.

L'objectiu d'aquesta Col·lecció és, d'una banda, ordenar tot allò que ja existia en el fins ara anomenat Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya així com en les altres col·leccions d'art contemporani de titularitat nacional que s'especificaven en el punt anterior; i, de l'altra, integrar

les futures adquisicions. El programa d'adquisicions parteix, doncs, de l'anàlisi dels fons existents a les col·leccions públiques de les principals institucions catalanes i s'orientarà, d'una banda, a cobrir les absències d'autors, estils, èpoques o tendències que es consideri que no estan degudament representades i, de l'altra, a patrimonialitzar obra d'artistes consolidats que estan actualment en actiu i d'artistes emergents que estan a l'inici de la seva carrera però amb un treball solvent, avalat i produït, en molts casos, per les entitats museístiques i els centres de creació i producció del país.

D'acord amb els objectius de la Col·lecció és molt important que es tingui present que tot allò que s'adquireixi haurà de ser dipositat obligatòriament a un museu registrat. És a dir, que tot allò que es compri tingui una destinació concreta i que de cap manera es generin magatzems. La situació actual dels recursos públics no permet, de moment, obrir un programa d'adquisicions per compra que comprometi despesa d'emmagatzematge, conservació, gestió de la col·lecció, exhibició i difusió d'obres d'art contemporani que no estiguin vinculades a les col·leccions de les institucions museístiques de Catalunya. En aquest sentit, la Comissió ha de vetllar per tal que les adquisicions es destinin al MNAC, al MACBA, a les entitats que integren la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya o a altres institucions museístiques quan l'adquisició ho justifiqui, ja que tots constaten importants mancances en les seves col·leccions.

Comissió per a la patrimonialització i l'adquisició d'Art Contemporani del Pla Integral de les Arts Visuals

Composició de la comissió:

- El/la persona tècnic qualificat/da de la Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques
- El/la director/a de l'Àrea de les Arts Visuals de l'Institut Català de les Empreses Culturals
- El/la cap del Servei de Museus de la Direcció general de Patrimoni Cultural
- El/la director/a del MACBA
- El/la director/a del MNAC
- Una persona representant de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya
- Una persona representant de la Xarxa de Centres d'Arts Visuals de Catalunya
- Dues persones expertes en art contemporani, independents i sense interessos econòmics en el sector, proposades a la comissió anualment, una per la Plataforma d'Arts Visuals de Catalunya i l'altra pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts.

La Comissió es reuneix diverses vegades l'any per establir criteris, fer propostes d'adquisicions i analitzar-les i per acordar la selecció de compres anuals que es presenta a la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya.

El Departament de Cultura, en el marc del Pla Integral de les Arts Visuals, obre convocatòries públiques per a la recepció de propostes d'adquisició d'obres per formar part de la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani. La convocatòria del 2022, dotada en el pressupost de la

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
**Direcció General de Promoció
Cultural i Biblioteques**

Direcció General Promoció Cultural i Biblioteques amb 600.000€, va establir el termini per a la presentació de propostes entre el 9 de març i el 13 d'abril de 2022. La informació es fa accessible a través del web del Departament de Cultura i també de l'ICEC amb un formulari per poder accedir a la convocatòria.

En aquesta convocatòria, s'hi han presentat en total 343 propostes, entre propostes d'artistes i de galeries, a més de la proposta de museus (MACBA, MNAC i museus de la Xarxa de Museus d'art de Catalunya) i de la Xarxa de centres territorials d'Arts Visuals de Catalunya. D'aquestes, 145 són d'artistes, 134 són de galeries, 47 són de museus, 13 són dels Centres de la Xarxa i 4 d'altres entitats.

La comissió s'ha reunit en quatre ocasions de manera telemàtica: 12 i 25 de maig i 9 i 22 de juny. Finalment, s'han tingut en compte els treballs presentats a través de la convocatòria, així com les propostes individuals dels membres de la comissió per atendre les necessitats dels fons museístics. La decisió final de la comissió s'ha fet en base a la constatació dels buits i mancances detectades en el creuament de les dades dels fons de les principals institucions públiques (Museu d'Art Contemporani de Barcelona, Museu Nacional d'Art de Catalunya i museus de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya). Per a la contractació de les obres, la Comissió va acordar establir dues fases en funció de les reunions de la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de la Generalitat. En una primera fase es seleccionen 2 obres, i en la segona fase se'n seleccionen 39 obres per formar part de la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani. En total, doncs, aquest any es proposa de comprar 41 obres d'art.

S'ha considerat un mèrit valoratiu aquells projectes que han estat d'interès per les institucions culturals del país i que han estat avalats per aquestes. Les obres adquirides es dipositaran al Museu d'Art Contemporani de Barcelona, al Museu Nacional d'Art de Catalunya, als museus de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya i a altres institucions museístiques quan l'adquisició ho justifiqui. S'adjunta per aquesta segona fase el certificat corresponent de la Junta de Qualificació en data 18 de juliol.

Mitjançant aquest contracte negociat es proposa l'adquisició de l'obra d'Erick Beltran, *La part abyssale*, 2012, instal·lació, 197 imatges i panells de PVC, peça única, a l'empresa Artgràfic, SA (Galeria Joan Prats), amb NIF A-08324519, per un import de 28.800,00 €, més el 21% d'IVA, d'acord amb l'oferta presentada.

El preu de venda inclou l'obra i, amb caràcter exclusiu, els drets de reproducció, distribució i comunicació pública a favor del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, per a la seva exposició pública i la seva explotació en format paper, digital o web, sempre que es dugui a terme sense ànim de lucre amb finalitats de difusió de la cultura, educatives, d'investigació, d'exhibició, de comunicació, de préstec, de col·lecció, d'arxiu i de conservació, per a tots els països del món i fins que l'obra passi a domini públic. El Departament de Cultura podrà cedir amb caràcter no exclusiu els drets d'explotació al Museu que aculli l'obra, mitjançant el document corresponent, amb el coneixement de l'artista.

L'obra no es podrà reproduir fragmentada o modificada, en cap cas, sense la prèvia autorització de l'artista. Qualsevol altra modalitat d'explotació diferent de les relacionades en aquest document de cessió de drets i en tot cas qualsevol tipus d'explotació amb finalitat lucrativa (comercial, merchandising, etc.) haurà de ser prèviament acordada per les dues parts.

Sempre que se citi l'obra caldrà que hi consti el nom de l'artista, títol de l'obra i any. Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art Contemporani, i el museu dipositari.

Breu nota biogràfica, valoració de l'artista i de l'obra objecte d'adquisició

Erick Beltrán (Ciutat de Mèxic, 1974). Viu i treballa a Barcelona. El treball d'Erick Beltrán s'ha desenvolupat des de fa 15 anys a la ciutat de Barcelona en diversos centres d'art contemporani com la fundació Tàpies (2006), Hangar (2005), el MACBA (2013, 2009), La Capella (2013), Fundació La Caixa (2012), Fabra i Coats (2018) i a la Galeria Joan Prats, on ha realitzat projectes individuals i també un projecte curatorial titulat *Modelling Standard* (2011).

La seva obra es basa en una plataforma teòrica que analitza les construccions del discurs i els patrons que travessen el coneixement històric per la creació de dispositius que visualitzin aquests trops i imatges recurrents. En el seu treball es percep un component social que busca redistribuir informació i preguntar-se com es genera una narrativa o l'aparició d'una icona.

Ha estat seleccionat per la Documenta 15 (2022) i ha participat en exposicions internacionals com Biennial de Liverpool (2021), Biennial de Cuenca (2018), Biennial de São Paulo (2014 i 2008), Of Bridges and Borders, Valparaíso, Xile (2013), Tapei Biennial (2012), Biennial de Lyon (2011), Manifesta 8, Murcia (2010) i Triennial de Puerto Rico (2009 i 2004). Ha exposat individualment en centres internacionals com La Tallera, Cuernavaca (2018); Museo La Tertulia, Cali (2017); Kadist Art Foundation, San Francisco (2015); Museo Tamayo, Ciutat de Mèxic (2014); Thyssen-Bornemisza Art Contemporary, Viena; The Witgenstein Archives/Gallery Volt, Bergen (2013); Centre d'art Contemporain La Synagogue, Delme (2012); Tropenmuseum, Amsterdam (2012); Malmö Konsthall, Suècia (2009); Museo Experimental El Eco, Ciutat de Mèxic (2006); SMAK, Gant (2005).

L'obra *La part abyssale* és una peça d'una gran envergadura, formada per 197 imatges, molt representativa del treball de l'artista i amb gran importància en la seva trajectòria. Realitzada per al Centre d'Art Contemporain la Synagogue de Delme, de França, va ser exposada també a l'exposició *Matèria Prima* a Fabra i Coats Centre d'art contemporani, Barcelona el 2017.

El Ple de la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya, reunit el propassat 18 de juliol, va informar favorablement d'aquesta adquisició amb l'import indicat.

Títol: ***La part abyssale***

Any: 2012

Tècnica: Instal·lació, 197 imatges i pantalles de PVC

Peça única

S'adquireix a la Galeria Joan Prats

Dipositari: MACBA

Preu: 28.800,00 € + 6.048,00 € (21% IVA) = 34.848,00 €

L'obra porta a l'espectador a endinsar-se en un abisme de textos i imatges. Depenent del punt de vista, presenta dues formes diferents: des de baix, és una piràmide que s'eleva en l'aire i, des de dalt, és un abisme que ens submergeix en les profunditats de la psique humana. És arbre piramidal que condensa les recerques de l'artista entorn a les nocions de consciència individual i col·lectiva, partint del postulat que el Jo no existeix, que el Jo és pura construcció ideològica, una escala de valors a partir de la qual el pensament modern occidental ha construït un entramat de lectura del món en gran manera complaent. No hi ha, doncs, una unitat del Jo en lluita permanent amb el col·lectiu; d'aquesta suposada tensió entre grup i individu neix la il·lusió que l'ésser humà és travessat per un conjunt de veus, múltiples i fragmentàries. Aquesta és la imatge que ens constitueix i ens dirigeix al mateix temps cap a la part abismal, el racó fosc de la consciència alhora abstracte i infinit, dins del qual no parem de caure. Centrant-se en les anomalies, els fets estranys i inexplicats del comportament humà, Erick Beltrán es pregunta què hi ha en l'Home quan cau en la bogeria o en la histèria col·lectiva, quina nova Consciència ve a habitar en la Consciència quan aquesta sembla esborrar-se en el costat més fosc. L'obra és un dispositiu visual, un instrument que permet repensar la naturalesa de les ideologies dominants i proposar altres sistemes de valors i relacions.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
**Direcció General de Promoció
Cultural i Biblioteques**

Aquesta proposta està validada pel **MACBA**, museu que acolliria l'obra en el cas que sigui adquirida. Sens dubte aquesta peça conformarà una aportació important a la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani amb una obra recent d'un dels artistes més destacats de les noves generacions de creadors que viuen i treballen a Catalunya.

Josep Vives i Gràcia

Director General de Promoció Cultural i Biblioteques

Barcelona, 3 de novembre de 2022